

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG

WEEKBLAD VERSCHIJNENDE ELKEN ZATERDAG

AANKONDIGINGEN.
 Prijs per regel . . . . . fr. 1,80
 Tweemaal Allereel in Provincie-
 bladen, volgens overeenkomst.
KLEINE AANKONDIGINGEN:
 Van 1 tot 4 regels . . . . . fr. 3,00
 Elke regel meer . . . . . fr. 0,75

BUREAU & REDACTIE:
DRUKKERIJ COLLE
 ROOSLIERENWAL (Stuenderpoort)
 — TONGEREN —
 Postчек N° 84855. — Telefoon 23.

De rijkste man van de wereld

FANTASTISCHE LOOPBAAN VAN EEN ROODHUID.

Eenigen tijd geleden stierf in het sanatorium van Muskogee in de staat Oklahoma de rijkste Indiaan der wereld, Enoch Wilson genaamd.

De Indianen zijn een stervend volk. In Amerika is geen plaats voor deze mensen, die het bosch en de vrije steppe nodig hebben en in de groote stad en de moderne beschaving te gronde gaan. Zij hebben dan blanke de verovering van het Amerikaanse continent zeer genoech gepaakt, maar ze moeten ten slotte het onderpit de ven en wijken sindsdien meer en meer terug.

Een hunner, Enoch Wilson, verstond de kunst, alle voordelen, die het zakenleven van den blanke man kan bieden, uit te buiten en toch Indiaan te blijven. Zijn carrière dankt hij eigenlijk aan een blanke, die op bijzondere wijze voor hem zorgde.

Ongeveer veertig jaar geleden vond farmer Eduard Hart in Muskogee in de staat Oklahoma een Indiase baby van ongeveer 2 jaar. Het kind was in borsdoeken gehuld, doch kreeg overigens geen enkel kenteeken, waaruit men zou kunnen opmaken, waar het vandaan kwam. Eduard Hart, die in het Indiase gebied woonde, nam de kleine bij zich in huis op. Hij liet hem met zijn eigen kinderen spelen, later de school bezoeken en stond hem steeds als een vaderlijke vriend ter zijde. De jongen, met de krachtige natuur van zijn volk gezegend, leerde vlug en was zeer onafhankelijk voor alle onderwijs.

150 Bunder land.

Eduard Hart, zelf vader van een talrijke schare kinderen, kon zijn volwassene pleegzoon, dien hij Enoch Wilson genoemd had, geen rijkdommen schenken. Maar hij deed een goed woordje voor hem bij de regering van den staat Oklahoma en verkreeg, dat men den jongen Indiaan een gebied van 650 bunder land gaf. Wettelijk had ieder inheemsche Indiaan recht op zo'n stuk land, maar de regering verstond de kunst alleen tamelijk onvruchtbare en vrijwel waardelooze grond voor de verdeling beschikbaar te stellen.

Enoch Wil on tewerkte zijn grond zooland hij dat bij zijn pleegvader geleerd had, maar de opbrengst was veel geringe.

Toen echter op zekeren dag een man bij hem kwam, die hem een bescheiden som voor zijn grond bood, wilde hij hemu toch niet afgeven. Hij hield van zijn stiefvader, kwam dikwijls en gaarne bij zijn stiefbroers en -za ters en wilde de streek niet graag verlaten. Maar de koper liet zich niet zoo gemakkelijk afchudden; hij kwam telkens weer terug en wees op de buurt van Enoch Wilson, van wie de meeste dan onvruchtbare grond verkocht hadden en met de kleine som naar de stad getrokken waren, om daar als fabriekar e der te leven.

Enoch Wilson, ze de den agent, die ten slotte een aanzienlijke som geboden had, dat hij den volkenden dag zou beslissen en ging 's avonds naar het huis van Eduard Hart, waar hij de familie van het aanbod in kennis stelde. Vader Hart was een man, die het leven kende. De familieraad besloot dus, de zaak te onderzoeken en na te gaan, waarom de agent zooveel belang had bij dien grond, die de geboden som in geen geval waard was.

Het geheim: olie!

Eduard Hart liet een deskundige komen en den grond onderzoeken. Ondertusschen was al de grond rond het bezit van Enoch Wilson door blanke aangekocht en op zekeren dag werd de eerste boortoren geplaatst. Er werd naar petroleum geboord. Enoch Wilson, die nu de gelukkige eigenaar was van een stuk grond, dat midden in het oliegebied lag, vond al spoedig gedichten: die tegen een sardel in de winst de noodige midelen voor het booren beschikbaar stelden. Na korten tijd bleek, dat het land van Wilson de belangrijkste bronnen van het heel gebied bevatte. Een olieveld was zonder bloedvergieten gewonnen!

De olie maakte Enoch Wilson niet alleen tot den rijksten Indiaan ter wereld, maar automatisch ook tot den geestelijken leider van zijn roede broeders, wier ras het zijne was en dat hij, met alle middelen trachtte te behouden. Nog slechts enkele jaren geleden liet hij een kasteel bouwen, dat 150.000 dollar kostte.

Het ligt op den top van een berg en is geheel met boschomgeven. In dit prachtige gebouw vestigde hij het eigenaardigste Indiannemuseum ter wereld. Hij verzamelde geen kunstvoorwerpen der Inca's, noch de wapenen, die zijn voorvaders hadden gebruikt. Hij was de dronken van de idee, dat een wettelijke samenleving van het volk en het recht niet mogelijk was.

reer zij maar voldoende begrip wilden toonen voor elkaars zorgen en verangens. En zo verzamelde hij in zijn kast alle bewijzen en documenten, die deze idee konden steunen. Hij help noodlijdende Indianen, vooral die als kunstenaars werkzaam waren, kocht hun producten en liet een roodhuidse zangere op'eiden.

Na is de rijk te Indiaan der wereld gestorven. Zijn verzamelingen zullen als Indiannemuseum bewaard blijven; zijn steun e den aan noodlijdende broeders worden volgens het testament verder uitbetaald. Maar zijn idee van het behoud en de u breiding van zijn ras onder de blanke zal weldra, zoo vreeszen geleerde deskundigen, zelf een nut eumstuk zijn.

Vier Nederlanders uit Spanje ontvlucht

De eerste poging mislukte.

De Portijsche medewerker van de «Telegraaf» heeft in de Fransche hoofdstad drie Nederlanders ontmoet die in gezelschap van een vierde landgenoot uit republiek Spanje ontvlucht zijn. De vierde is e hter te Perpignan met een achterlijven wonden bloed e melting, die weesgebracht door ongedierte, waarmede hij in de Spaansche gevangenis en wekkampen kennis had gemaakt.

Zij waren in Nederland aangeworven om in Spanje te werken, maar daar aangekomen, wilden men hen dwingen dienst te nemen in de internationale brigade. Toen zij weigerden, werden zij in de als gevangenis ingerichte kerk te Madrid gearrestesloten, en vervolgens te werk gesteld te Lucas, bij het aanleggen van een concentratiekamp voor weerpogende militairen.

Her pogingen zij de eerste maal te ontvluchten, maar werden gevangen genomen en ovesgebracht naar een concentratiekamp te Badelona, in de nabijheid van Barcelona, waar men hun medecade, dat zij wel gefusillieerd zouden worden.

Zij ontmoetten daar een dertigtal lotgenoten, allen deserteur, van verschillende nationaliteit.

Ook een Belg bij het nieuwe komplot betrokken.

Onder leiding van den 25-jarigen zee-man Andries Ubeda, uit Nijmegen, smeeldt acht Nederlanders, een Belg en een Duitscher, een nieuw komplot om te ontvluchten.

Een avond sloeg Ubeda een schuldwaacht met de kolf van den eigen geweer beu welons, waarna het groete avontuur begon. Zonder een cent op zak, zonder proviand of water, ging het te voet langs de Spaansche wegen om een toevluchtsoord te vinden. Zij stapten op grooten afstand van elkaar. De afspraak was, dat zij, die gepakt mochten worden en dus niet leven, wel vaarwel konden zeggen, de anderen niet, verorden zouden.

Na veel zwermving kwamen zij bij Arenys de Mar, aan de kust.

Een 31 Nederlanders, die een vlucht alleen minder veerbaar, schatte, had z chafgeschieden. De negen anderen merkten zich 's nachts van twee roeibo ten meester. Vijf gingen in de eerste vier in de andere. De twee waarin zich Ubeda en nog drie Nederlanders bevonden, maakte echter zooveel water, dat zij na nauwelijks een 50 m. a'gelegd te hebben moesten terugkeren.

De anderen gingen door in de loop door een Fransch schip gepikt te worden. Sinds en heeit niemand nog iets van hen gehoord.

Vier gereidde.

De vier overgeblevenen zwierven nog versche dene dagen rond, tot zij, een nacht bij het kustplaatsje La Selva, gelukkig niet ver van de Fransche grens — een roe bootje konden bemachtigen.

Zij hadden zich dan heelen dag schuil gehouden in een wijngaard, gepijngd door hon e en dorst. En thans konden zij zee, zonder een korrel brood of een dropjeel water.

Op 5 of 6 km. van de kust roeiden zij geleid door de lichten der kustplaatsjes, in de richting van Frankrijk.

Bij het lichten van den dageraad, sloeg eindelijk het uur der bevrijding. Een Fransche sardinevischer merkte hen op, nam hem aan boord en bracht hen naar het Fransche plaatsje Collioure. Hier werden zij door de bevolking allerharteljk ontvangen, en van brood, cacao'ade, sigaretten en fruit voorzien.

Zij werden overgebracht naar Perpignan en nadat daar de moeilijkheden voor het zee: strenge politierecht overwonnen waren, werden de drie mannen, die nog konden reizen, naar Parijs, en vandaar door de zorgen van het N. derlandsch konsulaat terug naar Nederland gestuurd.

Invloed van het kinderaantal op de ontwikkeling

Kwestie van erfelijkheid.

Aanleg en karaktereigenschappen van een mensch zijn een treval, doch een kwatie van erfelijkheid. Hetzelfde geldt ook voor den lichaams bouw, den verlandlijken aanleg en bijzondere gaven.

In sommige families heeft men van geslacht op geslacht bij priesters, doktoren, chemici, staatsrecht filosofen en om niet te vergeten schilders, muzikanten en andere kunstenaars. Mozart, Weber, Beethoven, Brahms, Schubert, Liszt behooren allen tot families, die buitengewoon muzikaal waren. Bijzonder opvallend is de erfelijkheid van de begaafdheid in de familie Bach, die in vijf generaties niet minder dan veertien voortantende musici telde.

Gevolgen van de geboortevermindering.

De vraag rijst wel eens, of de tegenwoordige tijd minder goete mannen voortbrengt. Niettegenstaand de groote vooruitgang op veschiedend gebied en de mannen van het e'enis, die ook onze tijd heeft, kan men toch niet ontkennen, dat men te lents weinig uit e proken genieën aantreft. Willcht is de oorzaak ook te vinden in 't feit, dat het aantal kinderen van ge'eljk uitbinnende ouders, dikwijls veel kleiner is dan in vroeter tijden en de mogelijkheid om groote talenten op hen over te brengen, vermindert. De vader van Johann Sebastian Bach had acht kinderen, waarvan Johann de jongste was en niet minder dan 19 kinderen had. Mozart was de zevende, en Wagner de negende. Haendel de tiende zoon en de Bal'adon-componist Loewe het twaalfde kind, terwijl Frans Schubert als dertiende het levenslicht zag.

Invloed der talrijke gezinnen op de opvoeding.

Men beweert wel eens, dat het vierde kind meestal het mee t begaafd is in een gezin, doch dit kan glenzins aan de hand van theorieën of wetten bevestigd worden. Wel is het opvallend, dat in gezinnen, die e cultuureel en sociaal op eerste orde p'el staan, de kinderen dooersengomen veelvuldiger en tevens van opwekkter karakter zijn dan in gezinnen met een of twee kinderen, waar zij meest droomerig zijn, zichzelf niet kunnen concentreren en veel minder gemakkelijk in den omgang zijn. Deze laatste zijn vaak lastig, ontevreden, kommerken zich, doe: een bijz adere onrust, vervallen van het eene uiterste in het andere en zijn o evenwichtig. Kinderen uit groete gezinnen worden e'lander op, wijzen e'kander som: hard op fouten en gebreken en leggen meer lust tot werken aan den dag, omdat het voorbeeld stichtend werkt.

Opvallend is dikwijls, dat de oudste van een groot gezin niet allee verantwoordijk geve't tegenover de jongere kinderen, doch ook zedelijk overwicht op hen heeft.

In de kleine gezinnen.

Samenvallend komen wij aldus tot de vaststelling, dat kinderen uit zeer kleine gezinnen vaak minder lust tot werken aan den dag leggen en zich dikwijls tot minder krachtige persoonlijkheden ontwikkelen, omdat er te veel aandacht aan hen wordt besteed door overbe'ugde ouders. Bij groete gezinnen daarentegen bestaat grotere mogelijkheid, dat de kinderen zich tot krachtige persoonlijkheden ontwikkelen, die in de toekomst iets zullen betekenen, zewel door de gaven van geet als van gemoed.

HET GEBROUK DER TALEN IN BESTUURSAZAKEN

EEN OMZENDBRIEF DER REGERING WERD AAN DE PROVINCIE-GOUVERNEURS GEZONDEN.

In de verklaring die hij namens de Regering in de Wetgevende Kamers heeft afgelegd, op 21 Juni kl, ter gelegenheid van de interpellaties over de toepassing van de wetten op het gebruik der talen in bestuurszaken, heeft heer Spaak, eerste-minister, het zenden van twee circulaire's aangekondigd, die eene gericht aan de heeren provinciegouverneurs, de andere aan de ambtenaren van het centraal bestuur. Die omzendingen werden op 3 Juli verzonden.

De omzendingbrief aan de heeren gouverneurs, herinnert er aan dat de wet van 28 Juni 1932, steunt op het principe der eentaligheid soo in de Vlaamsche als in de Waalse streek.

De heeren gouverneurs werden verzocht binnen de veertien dagen aan de Regering te laten weten welke gemeenten hunner provincie, buiten degenen met bescheide minderheid, gebruik maken van een tweede taal voor hun berichten en mededeelingen tot het publiek gericht en of er een beslissing bestaat door den gemeenteraad genomen, na de wet van 25 Juni 1932, tot handhaving of t invoering der tweetaligheid. Bij gebrek aan een genoteerde beslissing zal de gemeenteraad uitgenoodigd worden, binnen de maand te verklaren of de bestaande toestand zijn rechtvaardiging vindt in redenen van erkend nut. Zoo ja, moet de raad binnen denzelfden tijd een onderzoek instellen om na te gaan of de redenen van openbaar nut nog steeds v'orhanden zijn.

De heeren gouverneurs worden ovenseens verzocht een onderzoek in te stellen omtrent de nauwkeurige toepassing der tweetaligheid in de gemeenten waar dit regime opgelegd wordt door de wet.

Dit onderzoek was: zoo noodig om de Regering in te lichten nopens de afwijkingen van het essentieel grondbeginsel der wet zij behoudt zich het recht voor de wetting dier afwijkingen al of niet goed te keuren.

De circulaire aan de ambtenaren herinnert er aan dat al de zaken dienen behandeld in de taal welke de overheden en openbare diensten van de streek moeten gebruiken, zonder behulp van vertaling.

De heeren secretarissen-generaal werden verzocht persoonlijk te waken voor de stepte toepassing van dezen e enteelel reuel. Elke nalatigheid of onwilligheid zal de toepassing van tuchtstraffen ten gevolge hebben.

PROVINCIE-RAAD VAN LIMBURG

De gewone zitting van 1938 van den Provincieraad van Limburg werd geopend op Vrijdag 1 Juli, onder voorzitterschap van M. Guiliams, onder-lidseken, bijgestaan door MM. Copis en Hechtermans, jongste leden, secretarissen.

De openingsrede van den heer Gouverneur lande'of de gemeentelijke bouwreglementen. Zij is zaakrijk en wordt warm toegejuicht. Op voorstel van den Voorzitter besluit de Raad deze redevoering te laten drukken en een exemplaar aan elk gemeentebestuur der provincie te den toekomen.

Er wordt kennis gegeven van het ontslag als provinciaal lid van MM. de Marneffe, katholieke, gekozen door het kanton St. Truiden en Suyvoet, s'nalist, gekozen door het kanton Hasselt. Na onderzoek en goedkeuring d'r e'loofsbrieven hunner plaat vervangere, MM. Bonaerts en Muller, leggen deze laatste den eed af en worden aangeteld als provinciaal leden.

Men gaat over tot de verkiezing van het bureau.

Als voorzitter wordt gekozen met 44 stemmen op de 58 aanwezige leden, M. Roelants, afzending voorzitter; als ondervoorzitter, met 37 stemmen, M. Kouwen, afzending ondervoorzitter.

Bij de verkiezing der secretarissen wordt M. Enckels bij de eerste stemming herkozen. Voor de andere kandidaten is er een herstemming waarbi' gekozen worden M. M. Bollen, Guiliams en Thans.

Als kvestors worden gekozen, bij de eerste stemming M. Rutten; bij de herstemming MM. Hermans en Vandendorck. Nadat het definitief bureau plaats genomen en de voorzitter enkele mededeelingen gegeven heeft betreffende de werkzaamheden van den Raad, wordt de zitting opgeheven.

Verzameling van Dinsdag 5 Juli.

Dinsdag heeft te Hasselt de vergadering van den provincieraad plaats gehad, onder voorzitterschap van dr. Roelants. De h. Van Venckenray, Vlaamsch nationalist uit Maeseyck, plaatsvervanger van den heer Croonenberghs thans volksvertegenwoordiger, leest den eed af.

Nadat de h. Bollen, secretaris, voorlezing gedaan heeft der ingekomen stukken, geeft de h. Cruyters uitleg over den financieel toestand der provincie en komt tot het besluit, dat de raad alle aanvragen tot toelagen van v'ore organismen buiten de provincie zou 'dienen te verwerpen. Niettemin neemt de raad een toelage van 1000 fr. ten bate der vereniging «Vlaamsch Verbond voor Brussel». Er wordt machti'g verzend aan de deputatie om het vereischte personeel aan te werven, dat behoort bij de inrichting tot provinciaal museum en provinciaal bibliotheek van het oud beginlijk te Hasselt. De rekening over het dienstjaar 1937 van het gemeentefonds wordt goedgekeurd. Een buitengewone toelage van 50.000 fr. wordt verleend aan de provinciale maatschappij van herverzekerig tegen de sterfte van het ve.

Ten slotte keurt de raad een toelage van 40.000 fr. goed ten bate der peters dominiikanen te Geuk voor het bouwen van een kerk.

Zitting van Donderdag 7 Juli.

De rekening over het schooljaar 1936-1937 van het fonds der meerbegaafden wordt goedgekeurd. Een wensch wordt eenparig aangenomen te richten tot de regering opdat deze de gemeente Geuk als algemeere kantonhoofdplaats zou erkennen.

Aan het nationaal werk der oorlog-invaliden wordt een provinciale toelage verleend van 40.000 fr. Wijzigingen aan het provinciaal reglement tot verbetering van het runderras worden eenparig goedgekeurd. Aan de provinciale landbouwmaatschappij van Limburg wordt een toelage verleend van 10.000 fr. Het beheer en de inrichting van het provinciaal domein van Boekrijk voorgesteld door de bestendige afvaardiging wordt goedgekeurd.

De aanvraag der K.M. «Het Belgische Trekkpaal», om verhooging, wordt verwerpen.

Verscheidende wijzigingen aan het provinciaal reglement voor verbetering van het runderras, waarvan eene van tijdelijken aard met betrekking tot het mond- en klauwzeer wrden zonder meer aangenomen.

De provinciale toelage aan de Provinciale Landbouwmatschappij wordt met algemeene stemmen gebracht van 3.600 fr. op 10.000 fr.

De aanvraag van de stad Tongeren tot het bekomen eener toelage van 200.000 fr. voor het oprichten en in orde stellen eener Stedelijke beroepschool lukt heel wat herrie uit.

De heer Frederix, namens de commissie beoogt, dat er geen enkele technische of sociale rede bestaat om een nieuwe school op te richten tegen de bestaande vrije school in, welke volkomen voldoende geeft op alle gebied. Hij stelt v'ore de toelagen te verwerpen, daar hij geen partijganger is van schoolstrijd tusschen twee inrichtingen in eenzelfde stad.

Om te recht nemen de heeren Dupuis (soc.), Maes (d.), Mevis en De Magnée (lib.) de verdediging van de toelage op zich, maar al hun redenen vinden geen gehoor bij de rechterzijde.

De heer Thans (kath.) wijst er op, dat hij na een plaatselijk onderzoek tot het besluit gekomen is dat de school niet noodig is. Hij drukt er op dat het hier om partijpolitiek gaat, voor vijf jaar reeds werd de strijd tegen het lager onderwijs ineenzet, maar liep uit op een mislukking. Nu wordt het technisch onderwijs aangepakt.

Na al deze redevoeringen verklaart verslaggever Frederix hier door nog vaster overtuigd te zijn van het onnutte der school en stelt de verwerping der toelage voor.

De heer Hermans (VL nat.) verklaart namens zijn groep dat hij de toelage niet zal stemmen, terwijl de heer Gruyters, namens de Bestendige Deputatie, de houding van dit lichaam verklaart ten opzichte van het lager en technisch onderwijs in de provincie. Om die redenen, welke hij terloops aantipt, zal de Bestendige Deputatie zich onthouden.

Ten slotte wordt de toelage verwerpen met 29 stemmen tegen 15 (socialisten, liberalen en Henrotte er. Vanderdonck, en 5 onthoudingen, Bestendige Deputatie en Moens).

Hierop wordt de vergadering geheven.

De Burgeroorlog in Spanje

De nationalistien hebben de lufes der republikeinen ingezekent.

De strijd tusschen de roede Spanjolen en de nationalistien wordt met onverminderde krachtspanning en steeds groeiende hardnekkigheid voortgezet. Nu hebben de nationalistien zich een weg gebaad doorheen de republikeinsche lufes tusschen de De La Clava-heuvels en de Sierra Manzanera, boven de stad van dien naam. Zij zijn daardoor in het bezit van vele vijandelijke tellingen gekomen die daar van het begin van den oorlog af zijn aangelegd en die gemakkeljk te verdedigen waren, daar het terrein daar zeer bergachtig is en vrijwel zonder wegen.

De verovering van deze streek was dan ook zeer moeilijk. Het is voornamelijk het werk geweest van de artillerie, die in samenwerking met groete en talrijke afdeelingen tanks en strategisch uit teken opgestelde mitrailleurs de vijandelijke lufes heeft betrukt en de republikeinen heeft verdreven.

De republikeinen trekken zich thans terug op de Sierra de Javalambre, die de wegen naar Valencia beheerscht. In het zuiden zetten de troepen van Garcia Valino hun o'marsch voort. De sectoren van Fanzera en Suera's zijn hun operatieterrein. Valino's zedelijkste kolonne rukt op tegen Benicoudun, waardoor de republikeinsche gedwongen worden terug te trekken op de Sierra de Javalambre.